

Reflexions en el tracte a un malalt terminal

Un relat de: [josepsalatermens](#)

Reflexions a la unitat de cures paliatives

“Jo no serveixo per treballar a la unitat de cures paliatives, quan entro a una habitació amb el moribund que se li està acabant la corda i veig els familiars com alcen el cap i adrecen llurs ulls envers a mi, llavors no sé pas que haig de dir ni que fer, se m'encongeix el cor, faig l'imprescindible i giro cua tot seguit, amb el cap cot”.

Moltes vegades no volem entrar a aquestes habitacions per temor a trobar-nos amb aquest panorama, i no saber que hem de fer i comportar-nos com uns estaquirotos.

Per tal de desenvolupar una bona praxis en aquesta unitat, fa uns anys vaig assistir a unes classes a Barcelona per a professionals de la salut, enfocades al tracte amb malalts terminals, el cert és que em varen servir de molt poc. Continuava tenint la sensació de ser incapaç de donar una resposta adient a unes situacions emocionals tan extremes.

Vaig quedar ben decebut d'aquesta gent tan experta, que s'havien preparat les lliçons amb molta cura, però no m'havien ofert unes eines útils que em permetessin donar un millor suport a qui carregués un feixuc dol.

Malgrat això, podria ser que l'univers s'hagués confabulat perquè jo rebés una preparació que em fes més apte en aquest sentit.

Amb temps, sense preses, em trobava amb persones que, inconscientment per part d'elles, a les converses m'oferien les paraules que més em calien, i jo pensava, és això el que jo volia saber o bé queien a les meves mans uns llibres, que en principi tractaven només de temes relacionats amb filosofies pot ser un xic estranyes, afers curiosos i relats de ficció, però que també desprenien pensaments que després influïen en com havia de sentir i quin havia de ser el meu capteniment, la meva conducta.

Moltes vegades, abans d'entrar a una habitació de cures paliatives estem atemorits, què és el que els haig de dir? Quina cara haig de posar?

Una frase que trobo molt escaient en aquesta situació és: Entra dins i deixa que succeeixi el que hagi de succeir, així de simple.

Hem de pensar que en alguns casos precisament el que volen i necessiten és que no se'ls digui res. Volen viure en silenci els últims moments i no escoltar xerrameques de contingut buit i tòpic, que tan sols serveixen per sortir del pas. Ara tenen molta feina, han de valorar si té sentit tot el que han fet en la seva vida, en com s'ho faran a casa sense la presència del familiar, pensar si Déu és un déu just o un déu injust, si valdria més no haver nascut... I el que volen de nosaltres és compartir aquest silenci amb una complicitat que tots podem comprendre. També és veritat que hi ha altres casos que és a l'inrevés, que de tanta tensió que es viu dins l'habitació, tothom ja la vol alleugerir amb qualsevol mena de conversa, tant és si parlem de futbol, un programa de televisió o si es faran bolets aquest any, tant és, però volen respirar un mica d'aire fresc, en sentit figuratiu, que els ajudi després a reincorporar-se a la seva tasca del dol.

També hem d'acceptar que algun cop més aviat fem nosa, es tracte de famílies ben cohesionades i que s'estimen més viure amb intimitat els últims moments que els queda d'estar tots junts.

Hem de saber llegir l'ambient, reconèixer en uns ulls que ens miren, malgrat que no ens diuen res amb paraules, ens estan demanat auxili, se senten sols, i no tenen a ningú amb qui desfogar-se. Aleshores els hi hem de fer un gest, una carícia, abraçar si pensem que ho rebran bé, per tal de convidar-los a que es deixin anar i treure'ls de sobre la carrega interna que tant els aclapara, han d'entendre que estem disposats a escoltar-los, fins i tot a plorar amb ells.

Cal que estem oberts a qualsevol mena de reacció, poden no acceptar el que els ve a sobre i ho exterioritzen amb ràbia, estan furiosos i poden rabejar-se en nosaltres. No estic dient que ho haguem de tolerar, però si ser comprensius.

I el principal, treballar molt amb nosaltres mateixos, així és més probable que ens sentim bé, encara que no ho diguem, això els hi arriba al malalt i als acompanyants, ells capten el nostre estat d'ànim, i com aquest estigui els afectarà.

Tots sabem que és impossible d'assolir la felicitat plena, però tenim l'obligació d'allunyar-nos de l'angoixa, de la sensació de solitud, de mancances emocionals, sentir desconsol... el que sigui que ens faci patir. Cal que ens dediquem a aquelles activitats que ens omplen, que ens enriqueixen i ens fan sentir més bé, com potser l'esport, la cultura, el bon sexe, les relacions humanes, cadascú sap el que li agrada i que més li convé. Aleshores estarem més preparats per entrar a una habitació de la unitat de cures paliatives i acceptar el que pugui succeir.